

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Rzeszowie

LRZ-4100-01-02/2012
P/12/166

Rzeszów, dnia ..... kwietnia 2012 r.

Pan
Szczepan Jędral
Podkarpacki Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny
w Rzeszowie

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. *o Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2012 r. poz. 82), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie skontrolowała w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Rzeszowie (WSSE) wykonanie – przez Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie (Inspektora) – planu finansowego, w ramach wykonania budżetu państwa w 2011 r., w części 85/18 – województwo podkarpackie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 29 marca 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przedstawia Panu Inspektorowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia wykonanie przez Inspektora planu finansowego WSEE w 2011 roku.

W kontroli ustalono, że plan dochodów budżetowych WSSE na 2011 r. wynosił 4.800 tys. zł, zaś faktyczne ich wykonanie wyniosło ogółem 4.063,2 tys. zł, co stanowiło 84,7% planu i 2.588% wykonania roku ubiegłego (157 tys. zł). Przyczyną wyższego wykonania dochodów w 2011 r. – w stosunku do roku poprzedniego – było włączenie do dochodów budżetu państwa dochodów WSSE uzyskanych z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych lub były realizowane przez gospodarstwo pomocnicze (rozdział 85193 i 85194). Wpłaty w § 0830 - *Wpływy z usług*, w rozdziale 85193, uzyskane z tytułu przejętych zadań, w 2011 r. wyniosły 3.711,4 tys. zł. Znaczące dochody – w kwocie 207,8 tys. zł – uzyskano w § 0570 i § 0580, w rozdziale 85132, z tytułu kar pieniężnych, określonych decyzjami, wydawanymi przez Inspektora na podstawie

art. 103 i 104 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. *o bezpieczeństwie żywności i żywienia* (Dz. U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914 ze zm.). Należności z tytułu dochodów budżetu państwa wymierzone były we właściwej wysokości. W przypadku stwierdzenia opóźnienia w przekazywaniu należnych dochodów, terminowo podejmowano działania zmierzające do ich wyegzekwowania.

Dochody, uzyskane przez WSSE, zostały przekazane na rachunek dochodów budżetu państwa w terminach wynikających z § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. *w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa* (Dz. U. Nr 245 poz. 1637 ze zm.), z wyjątkiem kwoty 114,98 zł, przekazanej z opóźnieniem do 14 dni.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację wydatków budżetowych w 2011 r. W kontroli ustalono, że wydatki WSSE, w dziale 851 - *Ochrona zdrowia*, rozdziale 85132 - *Inspekcja Sanitarna*, wyniosły 22.634,5 tys. zł, tj. 98,5% planu po zmianach. Plan ten, w wyniku zmian, dokonanych przez Ministra Finansów i Wojewodę Podkarpackiego w trakcie 2011 r. zwiększono do kwoty 22.973,5 tys. zł, tj. o 18,2%. Inspektor wprowadzał zmiany w planie finansowym wydatków bieżących, na podstawie § 11 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. *w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych* (Dz. U. Nr 241, poz. 1616) oraz Zarządzenia nr 44/11 Wojewody Podkarpackiego z dnia 1 marca 2011 r. *w sprawie upoważnienia kierowników podległych państwowych jednostek budżetowych do dokonywania przeniesień wydatków budżetu państwa cz.85/18*. Uzasadnieniem powyższych zmian była konieczność dostosowania planu w poszczególnych paragrafach klasyfikacji budżetowej do bieżących potrzeb, w celu prawidłowej realizacji zadań.

Największy udział w wydatkach WSSE miały wydatki bieżące w wysokości 15.023,6 tys. zł, w §§ 4010, 4110 i 4120 (wynagrodzenia z pochodnymi), które stanowiły 66,4% wydatków ogółem. Znaczący udział – 13,4% wydatków ogółem – miały zakupy w §§ 4210, 4230 i 4260, dokonane na kwotę 3.025,6 tys. zł. Wydatki majątkowe w §§ 6050 i 6060 wyniosły 1.355,6 tys. zł (6% ogółem). Otrzymane środki z rezerwy celowej (poz. 57) w łącznej wysokości 3.819,7 tys. zł, na wydatki bieżące i majątkowe, zostały wykorzystane w kwocie 3.733 tys. zł (97,7%), na cele i zadania określone w decyzjach Ministra Finansów. Niewykorzystane środki – 86,7 tys. zł – zostały zwrócone na rachunek Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie w dniu 30 grudnia 2011 r.

Niewymagalne zobowiązania WSSE na koniec 2011 r. wyniosły 1.196,6 tys. zł, a 99% tych zobowiązań stanowiło naliczone, dodatkowe wynagrodzenie roczne oraz pochodne od nich.

W porównaniu do roku poprzedniego – zobowiązania te były niższe o 75,4 tys. zł, tj. o 5,9%.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że WSSE prawidłowo realizowała obowiązek, wynikający z ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 r. *o opłatach abonamentowych* (Dz. U. Nr 85, poz. 728 ze zm.).

W kontroli ustalono, że abonament za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych za cały rok 2011 z góry opłacono terminowo, w wysokości 753,20 zł. Wysokość uiszczonych opłat była zgodna z rozporządzeniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 6 maja 2010 r. w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2011 r. (Dz. U. Nr 86, poz. 558).

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia postępowanie WSSE w zakresie udzielania zamówień publicznych.

W kontroli ustalono, że zamówienia udzielane były na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.). Zapewniono właściwą organizację zamówień publicznych, w tym w zakresie niezbędnych procedur, analiz i oceny potrzeb oraz ich realizacji, opracowywania planów rzeczowo - finansowych, funkcjonowania struktur dokonujących zamówień oraz sporządzania wymaganej sprawozdawczości. Wszystkie zamówienia publiczne z 2011 r. udzielone zostały w trybie przetargu nieograniczonego. W kontroli trzech zamówień publicznych o największej wartości, spośród udzielonych 10 zamówień, stwierdzono, że umowy na ich realizację nie były rozszerzane o zamówienia dodatkowe lub uzupełniające. Postępowania prowadzono z zachowaniem transparentności, poprzez dostępność ogłoszenia specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz zawiadomienia o wyborze ofert; redakcję przedmiotu zamówienia, opartą na zasadzie uczciwej konkurencji; rzetelne udokumentowanie wyników prowadzonego postępowania, a także poprzez przestrzeganie obowiązujących kryteriów przy wyborze najkorzystniejszej oferty. Zapewniono również zapłatę za wykonane zamówienia, z zachowaniem warunków przewidzianych w zawartych umowach.

W kontroli ustalono, iż księgi rachunkowe WSSE prowadzone były komputerowo. WSSE posiadała dokumentację opisującą stosowane zasady rachunkowości. Zapisy w dzienniku były dokonywane w porządku chronologicznym.

Analizie poddano 158.842 zapisy księgowy z 2011 r. oraz 9.560 zapisów księgowych ze stycznia 2012 r. W jej wyniku stwierdzono, że 7.517 zapisów posiadało braki w opisie lub nieczytelny opis operacji, w tym: 6.381 – nie posiadało opisu operacji gospodarczej, a 1.136 – zawierało skrót operacji gospodarczej, tj. CO, CW lub PK. WSSE nie posiadała pisemnego objaśnienia treści skrótów lub kodów.

Braki w opisie operacji dotyczyły w głównej mierze dokumentów magazynowych i związane były z rozchodami materiałów z magazynu i przesunięciami międzymagazynowymi, dokonywanymi w okresie styczeń – kwiecień 2011 r. Dotyczyły też dokumentów PK – rozdzielników list płac na konta zespołu 5 oraz księgowania części przelewów dochodów budżetowych na rachunek budżetu państwa w korespondencji z kontem 222.

Stwierdzono, że przyczyną braków w opisie operacji było m.in. błędne ustawienie parametrów – w module magazynowym – na etapie wdrażania systemu księgowego oraz zaniechanie ze strony osób dokonujących wpisu.

Brak – w zapisie księgowym – opisu operacji lub niepełny opis operacji, stanowi naruszenie art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości* (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.), według którego - *zapis księgowy powinien zawierać zrozumiały tekst, skrót lub kod opisu operacji, z tym że należy posiadać pisemne objaśnienia treści skrótów lub kodów.*

W wyniku analizy stwierdzono ponadto, że 27 zapisów księgowych posiadało błędne daty dowodu lub zatwierdzenia zapisu w księgach rachunkowych, a 46 zapisów posiadało sprzeczne daty, tj.: data zatwierdzenia w księgach rachunkowych była wcześniejsza od daty zapisu.

Ustalono, że przyczyną powyższych uchybień były pomyłki pracowników dokonujących księgowania w systemie komputerowym.

W kontroli szczegółowym badaniem – w celu wydania opinii o wiarygodności i zgodności ksiąg rachunkowych – objęto 119 dowodów księgowych i odpowiadających im zapisów księgowych, o wartości 2.126.406,83 zł, wylosowanych przy pomocy programu komputerowego „Pomocnik kontrolera – 5.2” z populacji liczącej 4.032 dowody o wartości 5.796.640,93 zł.

Analiza wykazała poprawność formalną w zakresie treści, dekretacji i kontroli bieżącej dowodów. Stwierdzono, że zapisy księgowe umożliwiały rzetelne sporządzanie przez WSSE sprawozdań budżetowych. Jedynie w 4 przypadkach stwierdzono uchybienia, w tym: w 3 przypadkach zapisy w dzienniku zawierały niepełny numer dowodu księgowego (faktury), a w 1 przypadku nieprawidłowo zadekretowano kwotę do ujęcia w księgach rachunkowych, tj.: w § 4270 – *Zakup usług remontowych* - kwotę 503,69 zł (za materiały) oraz w § 4210 – *Zakup materiałów i wyposażenia* - kwotę 246 zł (za usługę serwisową).

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie wyników przeprowadzonej analizy pozytywnie ocenia wiarygodność sprawozdawczości budżetowej sporządzonej przez WSSE w 2011 r. oraz poprawność formalną zapisów i dowodów księgowych (zgodność).

Zgodnie z § 9 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. *w sprawie sprawozdawczości budżetowej* (Dz. U. Nr 20, poz. 103), sprawozdania budżetowe WSSE zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym. Kwoty, wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi, wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania sporządzano i przekazywano odbiorcom w terminach, określonych w załączniku nr 42 do cyt. rozporządzenia Ministra Finansów *w sprawie sprawozdawczości budżetowej*.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że inwentaryzacja składników majątkowych WSSE, została przeprowadzona zgodnie z ustawą *o rachunkowości* oraz zasadami określonymi w *Instrukcji inwentaryzacyjnej WSSE*, stanowiącej załącznik do polityki rachunkowości. Przeprowadzona inwentaryzacja nie wykazała różnic inwentaryzacyjnych.

W kontroli ustalono, że na dzień 31 grudnia 2011 r. w WSSE – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych – pracowało 402 osoby, zaś przeciętne zatrudnienie w 2011 r. wynosiło 405 osób. Liczba zatrudnionych na koniec 2010 r. wynosiła 409 osób. Zmniejszenie zatrudnienia o 7 osób na koniec 2011 r. – w stosunku do 2010 r. – wynikało z ruchu kadrowego na przestrzeni 2011 r., tj. przejścia pracowników na emerytury, renty oraz rozwiązania umowy o pracę.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia realizację przez Inspektora, ustanowionych – zarządzeniem Wojewody Podkarpackiego, nr 337/10 z dnia 29 grudnia 2010 r. – obowiązków dysponenta II stopnia środków budżetu państwa w 2011 r.

Zgodnie z ustawą budżetową na 2011 r. (*Dział 851 - Ochrona zdrowia, rozdział 85132 - Inspekcja Sanitarna*), dla dysponenta II stopnia zaplanowane zostały wydatki w wysokości 47.468 tys. zł z przeznaczeniem ich dla podległych dysponentów III stopnia, tj. WSSE i powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych (PSSE). Z kwoty tej, na wydatki bieżące przewidziano 45.910 tys. zł, w tym: na wydatki płacowe – 42.571 tys. zł, wydatki rzeczowe – 2.015 tys. zł, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 36 tys. zł, ZFŚS – 1.288 tys. zł, a na wydatki inwestycyjne przeznaczono 1.558 tys. zł. Zaplanowane wydatki uległy zwiększeniu do 53.718 tys. zł (o 13,2%), w tym wydatki bieżące zwiększono do 51.959,2 tys. zł (o 11,6%), zaś wydatki inwestycyjne – do 1.758,8 tys. zł (o 12,9%).

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, zwiększenie planu finansowego wydatków, w stosunku do ustawy budżetowej na 2011 r., zapewniło realizację statutowych obowiązków przez WSSE i PSSE.

Głównym źródłem, zwiększającym plan finansowy wydatków dysponenta II stopnia, były środki z rezerwy celowej (dział 851, rozdział 85132) w wysokości 5.901,4 tys. zł, przeznaczone na wydatki bieżące w kwocie 5.454,1 tys. zł i wydatki inwestycyjne – w kwocie 447,3 tys. zł. Otrzymane środki z tej rezerwy wydatkowane zostały przez WSSE i PSSE do wysokości 5.773 tys. zł (w 97,8%), z zachowaniem kryterium celowości, usankcjonowanej decyzjami Ministra Finansów.

Środki w kwocie 5.773 tys. zł stanowiły wydatki bieżące w wysokości 5.327,5 tys. zł, oraz wydatki inwestycyjne w wysokości 445,5 tys. zł. Kwota środków z rezerwy celowej była zgodna z zapisami na subkoncie wydatków 130/2 (Wn) oraz na koncie rozliczenia wydatków – 223/02 (Ma). Niewykorzystane przez dysponenta II stopnia środki z rezerwy celowej w kwocie 128,4 tys. zł zostały przejęte przez dysponenta cz. 85/18 – w dniu 30 grudnia 2011 r.

W kontroli ustalono, że budżet dysponenta II stopnia (dz.851, rozdz. 85132) zasilany był także środkami przekazanymi decyzjami Wojewody Podkarpackiego – dysponenta głównego cz. 85/18 – w łącznej kwocie 603,7 tys. zł, z przeznaczeniem na pokrycie najpilniejszych potrzeb w wydatkach bieżących. Dysponent II stopnia otrzymywane środki przekazywał do WSSE i PSSE na podstawie harmonogramu realizacji wydatków budżetu państwa oraz miesięcznych zapotrzebowań składanych przez tych dysponentów. Środki te wykorzystane zostały w całości, zgodnie z przeznaczeniem, tj. na wydatki rzeczowe w wysokości 577,7 tys. zł oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 26 tys. zł.

Dysponent II stopnia dokonywał zmian w planie wydatków na 2011 r., w ramach posiadanych uprawnień, uwzględniając środki otrzymywane z rezerwy celowej oraz od dysponenta głównego – Wojewody Podkarpackiego.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, przedłożone przez dysponenta II stopnia łączne sprawozdania budżetowe były prawidłowe.

W kontroli ustalono, że sprawozdania te sporządzone zostały z zachowaniem wymaganych terminów oraz kryterium rzetelności, tak co do zakresu merytorycznego jak i formalno-rachunkowego. Nie stwierdzono w nich błędów rachunkowych, a wykazane kwoty wydatków wykonanych były zgodne z danymi, wynikającymi z ewidencji księgowej - subkonto wydatków 130/2 (Wn) oraz konto rozliczenie wydatków – 223/02 (Ma).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o zapewnienie:

- dokonywania opisu operacji gospodarczych, w księgach rachunkowych WSSE, zgodnie z postanowieniami art. 23 ust. 2 pkt 3 ustawy *o rachunkowości*,
- podjęcia działań w celu wyeliminowania z zapisów księgowych przypadków błędnych oraz sprzecznych dat.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Inspektora w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Inspektorowi prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie rozpatrzenia zastrzeżeń.